

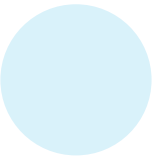
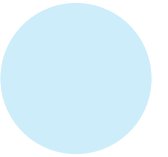
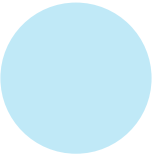
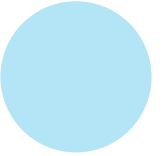
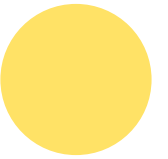
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

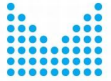
Vize zkvalitňování veřejné správy ve strategii Ministerstva vnitra ČR do roku 2030

Institut společenství obcí

Ing. Marek Jetmar, Ph.D.
Ministerstvo vnitra, OSR

**Jak nastavit odpovědnost za kvalitu vzdělávání v mateřských
a základních školách, NTK, 21.9.2023**

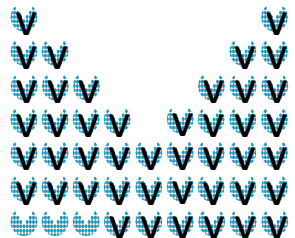

Koncepce Klienty Orientovaná Veřejná Správa 2030

= strategický materiál rozvoje veřejné správy na léta 2021-2030

- Koncepce byla vládou ČR schválena usnesením č. 562 ze dne 25. května 2020
- Navazuje na Strategický rámec rozvoje veřejné správy ČR pro období 2014-2020
- Akční plány na léta
 - 2021-2023
 - 2024-2026
 - 2027-2030

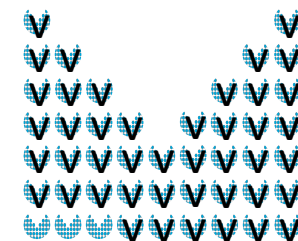

Koncepce Klienticky Orientovaná Veřejná Správa 2030

Smyslem je nastavit správu tak, aby občany nezatěžovala, důraz je kladen na služby veřejné správy. Cílem je přizpůsobit nastavení správy prostorové preferenci a mobilitě obyvatelstva a nevytvářet zbytečné administrativní bariéry.

Má přispět ke zvýšení prosperity ČR a zvýšení kvality života jejích občanů.

Dosažení vize je podmíněno naplněním celkem pěti strategických cílů, zaměřujících se na zvýšení kvality a dostupnosti služeb veřejné správy, zlepšení fungování systému veřejné správy i jednotlivých institucí, zvýšení kompetence lidských zdrojů či zlepšení informovanosti a usnadnění participace občanů.

Koncepce Klienty Orientovaná Veřejná Správa 2030

VIZE KLIENTSKY ORIENTOVANÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA VYTVÁŘEJÍCÍ PODMÍNKY PRO RŮST PROSPERITY ČR
A DALŠÍ ZVYŠOVÁNÍ KVALITY ŽIVOTA JEJÍCH OBYVATEL

GLOBALNÍ CÍLE:

1. SLUŽBY VEŘEJNÉ SPRÁVY JSOU KVALITNÍ A KLIENTŮM DOSTUPNÉ
2. VEŘEJNÁ SPRÁVA JAKO CELEK I JEJÍ INSTITUCE JSOU ŘÍZENY, LIDSKÉ ZDROJE JSOU KOMPETENTNÍ
3. VEŘEJNÁ SPRÁVA VYTVÁŘÍ PODMÍNKY PRO ÚČAST OBČANŮ NA VEŘEJNÉM DĚNÍ

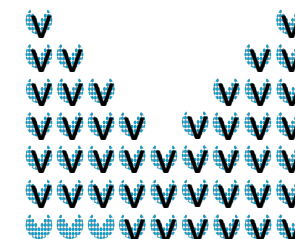
STRATEGICKÝ CÍL 1
PRO KLIENTA
DOSTUPNÉ A
KVALITNÍ SLUŽBY
VEŘEJNÉ SPRÁVY

STRATEGICKÝ CÍL 2
EFEKTIVNĚ
FUNKUJÍCÍ SYSTÉM
VEŘEJNÉ SPRÁVY

STRATEGICKÝ CÍL 3
EFEKTIVNĚ
FUNKUJÍCÍ
INSTITUCE
VEŘEJNÉ SPRÁVY

STRATEGICKÝ CÍL 4
KOMPETENTNÍ
LIDSKÉ ZDROJE

STRATEGICKÝ CÍL 5
INFORMOVANÍ
A ÚČASTNÍCI SE
OBČANÉ

Koncepce Klientsky Orientovaná Veřejná Správa 2030

STRATEGICKÝ CÍL 2

EFEKTIVNĚ
FUNGUJÍCÍ SYSTÉM
VEŘEJNÉ SPRÁVY

2.1 POSÍLIT ŘÍDÍCÍ A
KOORDINAČNÍ MECHANISMY

2.2 ZEFEKTIVNIT KONTROLNÍ
MECHANISMY V OBLASTI
NAKLÁDÁNÍ S VEŘEJNÝMI
PROSTŘEDKY

2.3 ZLEPŠIT PRÁVNÍ
PROSTŘEDÍ

2.4 ZEFEKTIVNIT SPOLUPRÁCI
OBCÍ

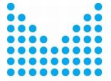
2.5 VYTVOŘIT PROSTŘEDÍ
PODPORUJÍCÍ INOVACE

Meziobecní spolupráce = téma v **SC 2.4 Zefektivnit spolupráci obcí**

Opatření 2.4.1. Podpora meziobecní spolupráce ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností coby přirozených mikroregionálních centrech

- možnost využití **mikroregionů** (SO ORP) a jejich přirozených center pro meziobecní spolupráci
- základním předpokladem meziobecní spolupráce je **zapojení co nejširšího počtu obcí, ideálně všech obcí SO ORP**

Mikroregionální struktura

Je představována správními obvody ORP

= **funkční regiony**, kde obec III. typu představuje centrum pro:

- vyšší služby (střední školy, specializovaná zdravotní péče)
- veřejné služby
- širokou nabídku pracovních příležitostí

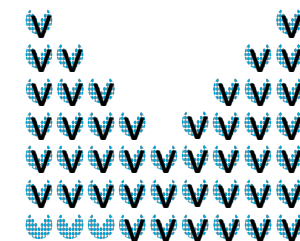
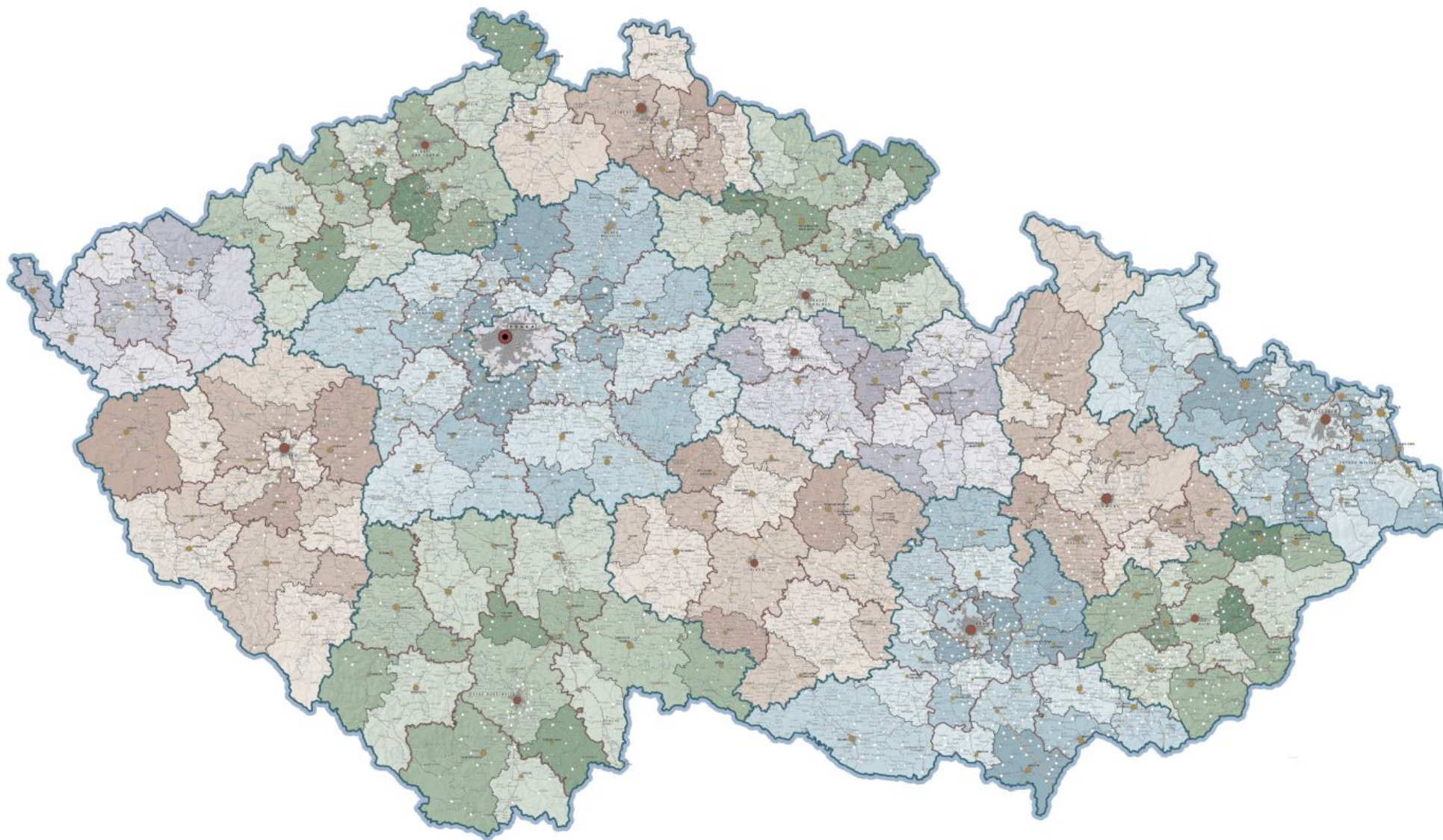
- definovány na základě přirozených územních vazeb, **celkem 205 území**
- **odehrává se zde naprostá většina denních aktivit obyvatelstva**
- **role sídel potvrzena** využitím dat mobilních operátorů o mobilitě občanů (projekt Big data) a SLBD 2021
- **Ministerstvo vnitra může měnit hranice ORP, pokud k tomu existují objektivní důvody (preference vyjížděky) a je to poptáváno ze strany obcí**
- SO ORP představují základ územně správního členění, od které se odvozují POU a okresy; síť okresů z roku 1960 je v podstatě již opuštěna

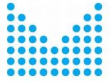
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Mikroregionální struktura

Obce a meziobecní spolupráce

1. **ČR – největší relativní počet obcí v zemích OECD, nejmenší obce z hlediska velikosti území a počtu obyvatel**
2. **Nedostatečná kapacita malých obcí (administrativní, finanční...)**
3. **Různé formy meziobecní spolupráce, potenciál však není využit**
4. **Dominují dobrovolné svazky obcí – asi 700**
 - a) Část DSO je nefunkčních, respektive reálně nevykonává činnost
 - b) Převažují jednoúčelové svazky, víceúčelové svazky tvoří asi 20 %
 - c) Část víceúčelových svazků má ambici hrát výraznější roli při rozvoji území
5. **Meziobecní spolupráce při výkonu samostatné nebo i přenesené působnosti?**

Proč zavádět společenství obcí do právního řádu?

1. **Potřeba vyšší formy dobrovolné spolupráce obcí.**
2. **Vytvoření nové platformy/nástroje pro výkon agend na základě pověření vybraných gesčních zákonů (např. zákon o odpadech apod.).**
3. **Vytvoření platformy/nástroje pro současnou mimoprávní situaci, kdy DSO vykonávají agendy v přenesené působnosti – zavedení tzv. létajícího úředníka.**
4. **Existence silné poptávky z území:**
 - a) Iniciativy na podporu meziobecní spolupráce vycházející ze strany stávajících DSO – např. Jihlavská výzva.
 - b) Systémová podpora činnosti víceúčelových dobrovolných svazků zajišťovaná řadou krajů – např. Středočeský, Královéhradecký, Jihomoravský.
 - c) Aktivizace DSO – Asociace DSO Středočeského kraje nyní Asociace DSO ČR, výbor SMO ČR apod.
 - d) „Podpora meziobecní spolupráce včetně jejího systémového financování a legislativního ukotvení“ jako jedna z priorit SMO ČR na období 2021+.

Koncepční ukotvení

- 1. Priority MV v oblasti strategického rozvoje meziobecní spolupráce ve funkčních mikroregionech obsažené v Konceptci klientsky orientovaná veřejná správa.**
- 2. Výstup z projektů zaměřených na podporu strategických forem meziobecní spolupráce v ČR realizované SMO ČR v letech 2013-2021 (strategická spolupráce – Obce sobě; Centra společných služeb).**
- 3. Priority MMR v oblasti strategického zaměření meziobecní spolupráce ve funkčních mikroregionech obsažené ve SRR ČR 2021+ a v Konceptci rozvoje venkova ČR.**
- 4. Opakovaná doporučení OECD ohledně nastavení administrativní kapacity na mikroregionální úrovni (obvodech ORP) s cílem zajistit rozvoj těchto území a zlepšit výkon správy.**

Meziobecní spolupráce ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ a Konceptu rozvoje venkova (s laskavým využitím vstupů MMR)

- **Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+**

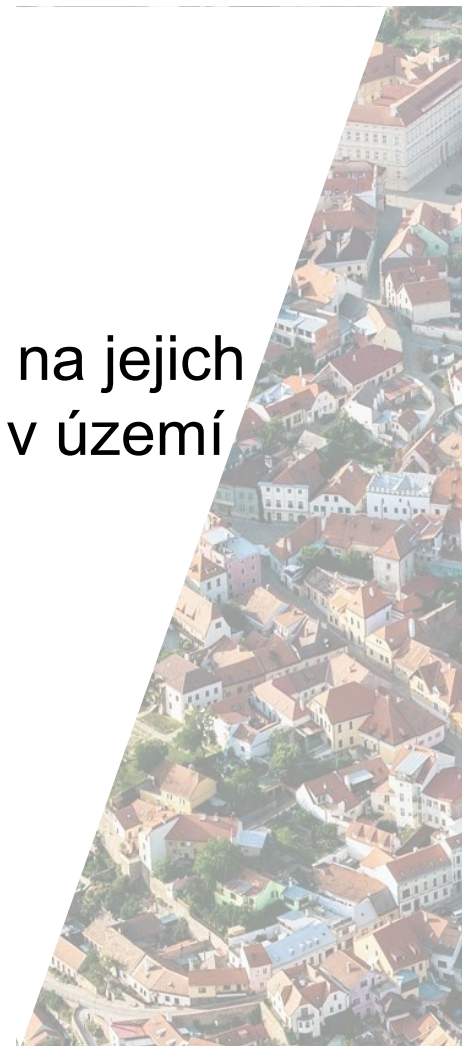
Typové opatření 50: Rozvíjet spolupráci při výkonu veřejné správy v samostatné působnosti

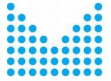
- Správní obvody obcí s rozšířenou působností chápány s ohledem na jejich respektování přirozených územních vazeb jako základní jednotky v území

- **Koncept rozvoje venkova**

Specifický cíl: Spolupráce obcí

- posílení spolupráce mezi obcemi v rámci SO ORP
- rozvoj spolupráce DSO pro zvýšení efektivity veřejných služeb
- podpora přeshraniční spolupráce v euroregionech

Dopady na stávající DSO

1. Společenství obcí neruší existenci žádných stávajících DSO a jiných forem MOS v ČR – Společenství obcí doplňuje MOS v ČR, s kterými je komplementární.
2. Společenství obcí má právní formu DSO – nevzniká tedy nová právní entita („DSO 2.0“).
3. Stávající DSO mají různou povahu a organizační uspořádání a jen část z nich má zájem a kapacitu zaměřit se na strategický rozvoj svého území a plnit úlohy v oblasti veřejné správy.
4. Aby se od sebe odlišily dva druhy MOS a) ad hoc vs. b) strategická, schopná zajistit i výkon veřejné správy, proto MV ve spolupráci s partnery navrhuje vznik Společenství obcí. → Společenství obcí = entita, která bude vykonávat právě především nadobecní úkoly.
5. I v případě Společenství obcí je zachován princip dobrovolnosti, představuje tedy pro obce příležitost.

Strategická spolupráce obcí ve funkčních územích

- 1. Přirozeně uspořádané, dostatečně velké území**
- 2. Svazky obcí, respektive společenství, jsou veřejnoprávní entity, které mohou nést zodpovědnost za koordinaci a rozvoj veřejných služeb, včetně oblasti školství**
- 3. Hospodaří dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**
- 4. Mohou vytvářet (zakládat, zřizovat) další právnické osoby**
- 5. Společenství obcí mohou zajišťovat faktický výkon veřejné správy**

Text legislativy, novela zákona 128/2000 Sb., o obcích

Společenství obcí

§ 53a

- (1) Společenství obcí je svazek obcí, jehož členy jsou pouze obce nacházející se ve správním obvodu jedné obce s rozšířenou působností, který splňuje podmínky stanovené tímto zákonem a jemuž bylo přiznáno postavení společenství obcí.
- (2) Předmětem činnosti společenství obcí je vedle činností svazku obcí podle § 50 odst. 1 **zajišťování koordinace veřejných služeb na území členských obcí a strategického rozvoje tohoto území. Za tímto účelem společenství obcí zpracovává strategii rozvoje společenství obcí.** Strategii rozvoje společenství obcí schvaluje shromáždění starostů třípětinovou většinou všech svých členů.
- (3) Předmětem činnosti společenství obcí může být i **zajišťování činností podle § 53e.**
- (4) **Stanoví-li tak zvláštní zákon, může společenství obcí vykonávat i další činnosti.**

Text legislativy, novela zákona 128/2000 Sb., o obcích

§ 53b

- (1) Postavení společenství obcí může nabýt svazek obcí, jehož členy**
 - a) je alespoň 15 obcí, nebo**
 - b) jsou alespoň tři pětiny všech obcí ze správního obvodu obce s rozšířenou působností, jestliže do tohoto správního obvodu náleží méně než 30 obcí.**
- (2) Členy společenství obcí mohou být pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.**
- (3) Obec může být členem pouze jednoho společenství obcí.**
- (4) Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, v němž se nachází**
 - a) nejvýše 40 obcí, může vzniknout jedno 1 společenství obcí,**
 - b) 41 až 60 obcí, mohou vzniknout nejvýše 2 společenství obcí,**
 - c) 61 až 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 3 společenství obcí a**
 - d) více než 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 4 společenství obcí.**

Text legislativy, novela zákona 128/2000 Sb., o obcích

§ 53d

- (1) Nejvyšším orgánem společenství obcí je shromáždění starostů.
- (2) V čele společenství obcí stojí předseda, který zastupuje společenství obcí navenek. Předseda je volen shromážděním starostů z řad jeho členů. Stanovy společenství obcí stanoví způsob zastupování předsedy společenství obcí, pokud nevykonává svou funkci.
- (3) Rozpočet společenství obcí schvaluje shromáždění starostů.
- (4) Stanovy mohou určit další orgány společenství obcí.

Text legislativy, novela zákona 128/2000 Sb., o obcích

§ 53e

(1) Výkon správních činností⁵⁹⁾ může obec zajišťovat prostřednictvím zaměstnance společenství obcí, jehož je obec členem, a to v rozsahu, který určí tajemník obecního úřadu.

(2) Výkon správních činností v přenesené působnosti může obec zajišťovat prostřednictvím zaměstnance společenství obcí pouze ve vztahu k přenesené působnosti, kterou podle zákona vykonávají všechny obecní úřady. Prostřednictvím zaměstnance společenství obcí nemůže obec zajišťovat výkon přenesené působnosti podle volebních zákonů.

(3) Zaměstnanec společenství obcí vykonávající správní činnosti podle odstavce 1 má postavení úředníka územního samosprávného celku zařazeného do obecního úřadu. Oprávnění stanovit a ukládat zaměstnanci společenství obcí pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jeho práci a dávat mu k tomu účelu závazné pokyny má v rozsahu stanoveném v odstavci 1 tajemník obecního úřadu; ostatní práva a povinnosti zaměstnavatele vykonává vůči tomuto zaměstnanci společenství obcí. Na zaměstnance a na společenství obcí se při tom vztahují ustanovení zákona o úřednících územních samosprávných celků obdobně.

⁵⁹⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů.

Shrnutí

- Návrh společenství obcí představuje kompromis mezi představami MV, SMO ČR, SMS, Asociace DSO ČR, krajů a rezortů.
- Kraje zaujaly z různých pohnutek obezřetný až negativní postoj, což bylo překvapením pro zbývající partnery. Dopady na fungování krajů (a jeho regulatorní činnost) jsou přitom nulové. Stanoviska krajů se podařilo změnit.
- Společenství obcí vytváří nástroj pro možnou decentralizaci úkolů na pomezí samostatné a přenesené působnosti.
- Společenství obcí se nabízí jako systémový nástroj pro koordinaci veřejných služeb v území.
- Koncept společenství obcí byl předložen na jednání vlády bez rozporů.
- **Aktuálně prošlo prvním čtením!**
- Možnost využití institutu společenství obcí coby stavebního kamene diskutovaného metropolitního svazku.

Děkuji za pozornost

Ing. Marek Jetmar, Ph.D.

marek.jetmar@mvcv.cz

Ministerstvo vnitra